

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimars 5 de Octubre de 1897

Núm. 3.384

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	3.50
6 mesos.	18.00
1 any.	32.00
2 anys.	60.00
3 anys.	90.00
4 anys.	120.00
5 anys.	150.00
6 anys.	180.00
7 anys.	210.00
8 anys.	240.00
9 anys.	270.00
10 anys.	300.00

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Itorga y Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80,

La que paga més contribució de la província

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

prop a la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 a 12 y de 4 a 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias a Barcelona, Claris, 44, cantonada a la Gran Via, de 11 a una y de 4 a 5.

PERA L DIA DELS MORTS

Riquissim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels demés objectes que s' troban deteriorats.

Ultima novetat y gust exquisit, a preus limitadissims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.—Preus reduhuts y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Sobres d'aquella rutina

El article que vareig dedicar al Certamen de Tarragona, per fi ha sigut contestat pe Polvorista del «Teatro Catalá».

Dihém per fi, perque va anunciar-ho vuyt dias avans, y va fer-ho ab dos tongadas de vuyt dias, lo que vol dir, tres senmanas d' esperar la contestada.

Francaament, per alló de firmarse. el Polvorista, y de dir, que parlaria de patria, y de la catalana sang de las catalanas venas, y que deixaria la rutina, y no sé quinas altres cosas, esperabam un verdader castell de focs, qu' encare qu' artificials, ne surtirien molts conceptes,

Res d' aixó. Es ven que al senyor Polvorista se li va mullar la pólvora. Es ven que imitant als guerreros japonesos d' antiga estampa, es posava una careta japonesa d' antiga estampa, es posava una careta japonesa, per espantar al enemich (y aixó es un dir, perque d' enemich ne en soch) pero que a sois las escotas hi pertaba una cara riellera. Tot lo més, una quèts de quart, alguna piula, y alguna roda berata del género patriótic.

Mirém el castell de focs. Diu, que dich, que 'ls cops de pedra son típics de tots els certamens, y en protesta, y yo deys: «El Certamen coral que tingué lloc a Tarragona, ab tots els

detalls típics, ab tot el desenllás de crits y cops de pedra, fou una verdadera batalla.» Es dir, «el que tingué lloc a Tarragona, y no tots, com ell s' empenya que digui, el de Tarragona, no els altres qu' auriem passat cantant de mes a menos a finació;» ho té ben entés? el de Tarragona. No m' fassi dir el que yo no dich, que si volgués dir-ho, creguim ben bé ho diria, encare que hagués de rebre un castell de cops de pedra.

Diu també, qu' espifio perque m' burlo de las liras y el bon home s' escarrassa, per volguer-me demostrar que un pendó artístic te de dur l' alegoria de la música.

Ell sí qu' espifia ab do major. Quina culpa hi ting si es cort de vista? Nada menos que la lira que odú al bell pendó, «Catalunya Nova», te cosa de quatre pams y ab cada corda capassa de lligar-hi una garba de rutina. Ho ven, home? Hagués encés un foch de bengala, quan passaba boleyant, no diria aquestas cosas. Del que m' queixo aquellas pobres liras totas siguin ab patró, igualetas, sortidas d' un estoig de capsa blava; del que m' queixo es de la falta d' inventiva, de la pobresa d' estil y l' aixut d' inspiració que sufrim en nostre terra; del que m' queixo es que digui que m' en burlo, quan voldria corregir-ho.

Perque parlo d' aquell pas de la professó, m' burlo de las professons; perque atabo a la «Catalunya Nova», diu que m' burlo de la vella (perque parlo dels vanos Lluís XIV aviat m' dirá que m' burlo de tots els reis; perque de l'Arcadia, dels poetas clássichs y perque critico lo que m' sembla dels coros que no m' agradan, diu que m' burlo dels honrats fills del treball.) ¡Válgam Deu! Ni un pagés que ha de passar son torniquet, ven més burles que las que tem el Polvorista!

Escollim, Sant Cristià. ¿Q' é no ho sont d' honrats fills del treball els coristas de «Catalunya Nova»? ¿Q' é no ho sont els que no van tirar pedras? ¿Per que yo alabant aquets diu que m' burlo dels obrers y vosté no criticantlos? ¿Per que no he de créurem yo que 'ls verdaders fills del treball eran els meus y no els seus? Vosté, si que se n' burlo de tota la professó!

Creguim, aixó dels fills del treball, a la seva ploma, son trases d' efecte, es doná peixet al poble, es l' aduació moderna, la vella cortesania que ha cambiat de direcció. A n' els homes, siguin de la classe obrera, aristócratas ó artistas, els miro y els considero, passant pel mateix raser; lo primer per sa bondat, y després, per la seva inteligencia, sense aduació de classes, ni frases cursis de club; a n' els homes no miro com van vestits dels deforas, sino que portan a dintre, y al dir dels homes, ho dich de las multituds, y al dir de las multituds, no miro el que representan, sino lo que sont; y al dir lo que eran a Tarragona, miraba més per la patria, criticant lo que m' semblava, dit a la meva manera, que vosté elagant passions, que portan cua d' aplausos, com las tirades de versos, aduadoras del poble.

No es cregui pas, el Polvorista que sigui sol a estimar el nostre trosset de terra, pero tots l' estimém al seu modo. Ell creu que 'ls coros, fent-ho com sempre, cantant lo mateix de sempre, adormidets a ne l' ombra de las sevas tradicions, mirant-se els llaurers gloriosos guanyats, en el seu temps y a son hora, ya son prou per fer una bacina artística, y per viure de recorts; nosaltres creyém, que per honrosos que es presentin els fets de la seva historia, l' historia no s' ha acabat, y que te de renovar-se la corona, si no volém que 's mustigui, y que passi a ser on exvoto.

Nosaltres volém, que 'ls coros de Catalunya, es recordin, que més enllá de la terra, a Alemanya, a Bélgica, a Fransa y a Russia, sont molts els que senten el foch sagrat de la música, que estudian y progressan cada dia, y que per posar-se al seu costat no han d' adormir-se a tot hora; nosaltres volém, que igual que ells, s' apleguin els cants del poble, els cants surtits de la terra; aquets trossets de poesia llegat de nostres passats, y que cantant-los ab la devoció sagrada del qu' estima eis sospira d' un testament, pugui dir a las altres terras que la nostra no es aixuta, que també aquí hi ha poesia, y lluita en els certamens de l' Art; menos aspres y peus, y menos intrigas de poble que defensa el Polvorista.

Aixó deu ser, y aixó es lo qu' ell en diu modernisme, y qu' en dirán lo que volguin; per aixó es, que fins els lassos, las coronas y els pendons, voldriem, si pogués ser, que fossin una obra d' Art, per ensenyar als demés, que aquí sentim la bellesa; per aixó es, que fins las liras voldriem que fossin serias y no una obra de quincalla; aixó es lo que voldriem; aquella que 'ns burlém del poble; que 'l poble de Catalunya, no fos sols el laborioso, trabajador y diligente, sino també el poble artista, ple de somnis y esperansas.

Per lograr-ho, en Clavé era dels nostres, ya qu' el seu lema, ens parlaba del amor y del progrés, es a dir, d' anar endevant, de no contentarse may, de fugir de la rutina, de fer art y poesia personal: sont dels nostres, aqueixa «Catalunya Nova» y ho es aquell «Orfeo Catalá», en sont d' altres que segueixen, y segueixen; son dels nostres tots els que no s' endormiscan, y no ho sont alguns mestres qu' han plantat la hotigueta de música, per us de sas ambicions; no ho sont els que badan, no ho sont els que senten la vanitat pretenciosa de fer-ho millor que 'ls altres y s' indignan d' un jurat que no els dongui la rahor; no ho sont els que no estiman l' estudi, l' atany de millorament, la santa empresa del Art; no ho sont els carregats de medallas, que s' hi han adormit a sobre; no ho sont sobretot els que pateixen de «Aboulia».

Es la «Aboulia» el nom grec donat a una malaltia, que en patim molt aquí Espanya. Els que l' han estudiada la defineixen d' aquest modo: El malalt que te l' «Aboulia», la atenció se li debilita quan veu un objecte estrany ó una idea nova que te de fixar al cervell; l' enteniment se petrifica al volguer-se assimilar alló que li sembla nou, sols se sent lliure per resanciar el recort; pero faltat del sedis per garbellá ideas, las qu' arriban es tornan exaltació; idea fixa, que 's arrastra a el impulsio violenta.

Y a «l' Aboulia colectiva» diu Pierre Janet, y aquesta «Aboulia» colectiva, aquesta mandra intelectual, aquesta nonya d' aprendre y renovar las ideas, aquest estat fisiológico de rutina en tercer grau, me temo que patien aquells apedregadors, y m' temo també que pateix el Polvorista ab impulsio violenta.

Pe l' be que li voy (no el conech pero s' interessa per l' art) desitjo qu' es curi. Pe l' qu' estimo els coros,

prego á Minerva y á Orfeo, que si alguns s' han apartat del camí que porta al temple de l' Art els hi senyalla la ruta que dú al temple de la Gloria.

Ya veu que no escrich ab fel com me diu el Polvorista.

Ab sang escriuria pe'l be de l' Art, de la terra, y ab llágrimas van fer-me escriure, no els «nobles fills del treball» sino uns quants fanátichs que patien de l' «Aboulia» colectiva (secció de la vio'encia).

SANTIAGO RUSSINYOL.

ARTS Y LLETRES

La dona del comediant

La festa Major de Campbell havia tingut per tota la comarca més crit de la que s' pensavan sos habitants; los dos cotxes qu' acudiren á l' estació de Montblanch, grans com á galeras, destartelats y ballant ensempe que caminavan, verdaders armatostes rebnjjats ja d' alguna agencia de transports, en un santi-amen s' ompliren dels molts forasters que ab lo tren arribaren atrets per la festa del vehí poble. A dins estavan atapahits, las devanteras vessavan personas, y fins alguns joves, temerosos de tenir que fer lo trajecte á peu, s' havian enfilat á la coberta aconhortats de seures entre hultos y de fer lo viatge entre mil incomoditats. Sols quedavan cinch personas pera colocar; un matrimoni, los dos de Reus, y també de mitja edat los dos, una dona pagesa de Reus també, una senyora viuda barcelonina y un servidor.

—Y nosaltres?—varem preguntar al que indicava ser amo de la empresa—haurém de posarnos á devall d' aqueix sol tant calent y sobre aquesta polsaguera més calenta encare?

—No passin cyndado, tot s' arreglará—va contestarnos sens que demostrés fer molt de cas de nostres rahonaments.—Tot lo més que podran fer será retardar una mica, y per lo tant haurán de fer lo favor de mortificarse una estoneta.

Y seguit dirigentse á un xaval que per allí s' dava manya, ategí:

—Noy, ves á la cuadra, guarneix lo matxet roig y engentxa la tartaneta, que portarás á aquets senyors, ¿sents? manya, manya.

Un quart d' hora després arribá la tartana; era una cosa esquifida, puig tant sols cinch personas com éram, ab prou tréballs poguerem encabirnoshi. La senyora viuda y la pagesa de Reus ocupavan una part, apesar de no ésser molt donassas, mentres que l' matrimoni y jo, gracias á lo molt esprimatxat que l' senyor era, si bé no ho era tant com jo, poguerem ab no molts esforços encabirnos en l' altre asiento.

—No té de pujar ningú més!—preguntá l' xaval ab serietat?

—Y ahont se ficará?—preguntaren ensempe lo senyor y la senyora viuda—¿á la nostra falda?

—No, pero estrenyentse una mica... Miris, al any passat vam anarhi vuyt.

—Devia ser més gran aquesta tartana l' any passat; toca, toca, de lo que aquí falta no es personas, sino tartana—replicá l' senyor un bon xich picat.

—Seguidament, se colocó en son asiento de la vara, doná quatre crits, y ns posarem á caminar.

—Que tal, ¿no s' diu si fan gayre bona festa Major enguaný á Campbell?—preguntá la senyora viuda á la poca estona d' havernos posat en marxa.

—Ah, si senyora sí; miris, comensí per contar que hi ha tres músicas, un envelat, lo «ball de Serrallonga», y sens dupte lo que cridarà més l' atenció, la nostra companyia dramática que hi va á donar una representació de «Lo Ferrer de tall» y un' altre de «Lo primer amor».

—En nom de Deu que s' prepara bona festa—feu extrenyada la senyora.—Y vosté segons diu es de la companyia, ¿eh? los demás ja suposo que serán de Campbell, ¿no es veritat?

—¿No ha vist que ells sols han omplert casi un dels cotxes?

—Ah! ja deya jo; vetaquí porque ha vingut tanta forasterada!... Y vosté, donchs, ¿es prou que no vagi ab ells, es prou que 'ls deixi?

—Oh, senyora, ja ho diu vosté; ¿sab perquè 'ls deixo? per no deixar á aquesta—digué dirigintse á la seva dona—Home caset, ruch espallat.

—Per no deixarme á mí, per no deixarme á mí;—feu geniosa sa muller clavant en ell sa mirada—Me sembla que millor pots acompanyar á la teva dona que á n' aquells diables de comediantes y... de comediantes.

—Sí, té molta rahó la senyora—contestá la viuda—¿á qui pot acompanyar millor?

Vaja, ja hi tornem á ser; sembla estrany que encara t' duri la gelosia! y seguit dirigintse als demás:—No s' creurían lo que l' engeloseix lo véurem anar ab mos companys..

—Y comoanyas, interrompí concirosa ella.

—Mira,—continué ell aumentant lo calor de la paraula—d' aquí en avant, pera ferte contenta, t' hauré de fer moxaynas; no sé perquè ets així. Avans podias queixarte, si, no ho negaré; pero ara, ara que m' he tornat l' home més bó de la terra!...

—Avans y ara lo mateix—replicá la pobre dona ab la tristesa é ingenuitat propia de la víctima que per tot busca pregonar son martiri.

—Es dir, que ab lo temps també ha fet de las sevas lo senyor?—preguntá la viuda.

—Lo que es propi de la juventud, de caps que encara no han pesat enteniment, pero ara....

—Ara com avans, te torno á repetir: Senyora, si vegés quin cor més negre tinch...

—Oh, vosté, si fa aixó (y dispensim que li diga) oblida que un bon marit....

—Peró quan li dich que la mateixa gelosia li fa dir!...—interrompé l' comediant.

—Sí, gelosia, gelosia, pero si m' esolamo es perquè tinch rahó; vols provas? vols que te'n doni devant d' aquesta gent?

Ahir, ahir mateix á Reus. Figúrxine que vavenirme l' noy petit dihentme: Mamá, mamá, al teatro, una flamencá ha fet un petó al papa! Ja ho veuhen si tinch rahó de queixarme; tinch un cor més negre!

Y ara, y ara, ¿aixó fa vosté?—feu extranyada la senyora viuda, ensempe que jo m' veyá obligat á reprimir una rialla tement ofendrer á la pobra dona.

—Pero ja t' vaig dir ahir mateix que me'l va fer de sorpresa, sense que jo ho volgués—replicá ell.

—¿Es prou que cap home me'n vé á fer cap á mí? ¿Q' é vols que t' hi diga jo; potser no agradas prou.

—Més guapa que tú soch; sino, que ho digan los senyors. Mirinse, aqueixas donotas mateixas m' ho han dit més de cinquanta voltes: si nosaltres fossem al lloch del seu marit, al véurer que teniam una dona aixís, no ns ne mirariam cap més de una hora lluny; y s' enamora de nosaltres que som tant llejotas!

—¿Y aixó t' diuhen las cómicas?—preguntá l' seu

—Si, las flamencas, las flameucas m' ho diuhen—replicó ella ab veu segura y com sentinse capassa de ofegar tots los rahonaments del seu marit.

—Donchs creume que las saben bastan llarga; sembla estrany que te las creguis, quan veus clarament que no mes ho fan pera ferte desesperar. Es clar, saben que portanhi novias de mi se desespera y ¿qué fan? la veuhen y lo seu senyor asó, lo seu senyor alló y fins lo de més allá.

—Quant ho diuhen per alguna cosa ho dirán—replicó de nou ella.

—Per res més que pera ferte enrabiari á tú.

—Tal vegada vosté s' ho pren massa en serio, senyora—interjectá la viuda, que en aquella curta estona havia cambiat de parer—Miri que aquestas donotas son capassas de posar foch al mateix mar.

—Es lo que jo dich, sino que ella...

—Bé, bé, no m' queda altre remey que conformarme. Bé ho sé prou, siga la voluntat de nostre senyor, però...

—Que hi volem fer,—digué la pagesa que fins allavors no havia pres gran part en la conversa; aqueix mon es un calvari y nostre Senyor, al náixer, ja nos doná una creu á cada hù. Qui mes petita qui més grossa tots la portém.

—Ja té rahó la senyora, ja—digueren tots al ensempe.

—Mirinse, continuá—¿volen creu més pesada que la meva? jo tinch un marit que té la desgracia que encara no ven un estanquillo ja té l' beure al cap, y no s' creguin que begui molt, nó, encara no ha fet un cuarto ja pert lo mon de vista. No hi ha dissapte ni diumenge que no ns mogui escandol á mí y á la noya, y encara si 'ls digués que fins nos arriba á pegar!...

—Tot es prou desgracia—contestaren tots á chor.

—Senyors;—digué seguidament aquell xavalet saltant de la vara al ensempe que aturava la tartana—aquí s' haixa.

JOSEPH ALADERN.

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 4 d' Octubre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	753 752	76 99	0 0	5 3	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 34 Sombra 26	9	16 20	0	Cumul	0 3 0 3

Ja han caygut los conservadors, ó, més ben dit, los canovins, porque 'ls que s' havian encarregat del paper lo desempenyavan tant be com aquell mestre de cases aficionat á fer comedias castellanas, que, en lloch de dir: *Señor: muerto está, tarde llegamos*, trabucant la puntuació va eridar tot cert y mal mandat: *Señor muerto, esta tarde llegamos*.

Que n' tenian en Cánovas y la seva gent de conservadors? Res, ni la vestidura. Fins havian substituït las clásicas patillas y bigoti dels banquers per la menestrala barba ó l' bigoti y mosca dels tinentets del temps de donya Isabel.

Los conservadors d' avans conservan quan menos una cosa: la riqueza que havian fet treballant ó havian heretat dels seus pares. Los d' ara ni aixó. En lloch de conservar, los de més bona pasta anavan bescambiant los diners que trobaren al morir sos pares, y 'ls més, la massa que omplia comités pero no pagava 'ls gastos del partit, vigilava 'ls empleos que anavan vacant com rondan las guineus los galliners de las pagésias.

Per aixó han caygut aburrits de tothom y trossets y furiosos los uns contra 'ls altres.

Talis vita fins ita. Tal la vida tal la mort dit d' una manera més casulana.

Y ara que en Silvela refassi l' partit si pot. Que 'ls passi per set alambins els que s' han dat lo nom de conservadors, que ab sis encara hi quedaria un oli que li impurificaria la post que ara mena. La selecció te de ferse sense pietat, no deixantni entrar més que als que, porque feya senyor, s' afiliavan al partit d' en Cánovas.

També feya senyor avans menjar ab culleras de plata y avuy fins hi menjan los manobres.

D' aquestos infelisos carregats de bona fé han viscut anys y més anys los salta-marjes del partit.

Are 'ls ne poden dar las gracias.

Alguns periódichs de Madrid y diputats á Cortes d' alguna importancia, están resoltos á demanar al Congrés que porti á la barra al celeberrim Navarro Reverter, ministre d' Hisenda dimissionari.

Aixís, tal com sona, paraulas textuales. A LA BARRA!

¿Quan la gent de Madrid aixís parla per alguna cosa será!

¿Pobre valencianet del sofre!

¿Y pobre Foment del Treball Nacional de Barcelona!

¿Quina vergonya si va á la barra l' seu favorit!

Nostre diligent Corresponsal á Madrid nos telegrafiá dissapte á la tarde donantnos compte de la solució de la crisis y d' haver encarregat la Reina al Sr. Sagasta la formació de Ministeri.

Dit telégrama fou depositat á Madrid á las 3 y minuts de la tarde del dissapte y entregat á nostra redacció á las deu del demati del dinmenge, de manera que pera ésser trasmés s' emplearen unas 18 horas y mitja, poch mes ó menos lo mateix temps que emplea la correspondencia postal.

Ara vegis si ab rahó s' queixa tothom de lo pessima que es la Administració nacional y cuanta rahó teniam cuant nos queixavam fa dos dias de las dificultats y entorpiments que per la mateixa s' posan á las iniciativas particulars.

Hó fan malament, y lo que es pitjor encara es que están gelosos y posan tota mena de dificultats als que intentan per lo seu compte servir al públich millor.

L' eminent literat y pintor, nostre coral amic en Santiago Russinyol, ha ofert un valiosé regalo pera l' Certámen humorístich que está organísant la societat local «La Palma».

Nos alegrém de veras y en nom de la societat doném las gracias al ofertor.

Lo darrer número de nostre apreciat colega de Tarragona «El Orden» publica una reproducció del projecte de monument als héroes de la independència, 184, sucumbits en aquella capital, obra del jove Carlos Mani. Dit projecte de monument es originalíssim, puig lo constitueix dos grans blocks cíclics de pedra, figurant sas murallas, y un brau defensor extés al peu d'ellas. Corona 'l monument una xàveca posada sobre las rocas, símbol de las ruínas y las tenebras.

Com pot apreciar-se per aquesta senzilla descripció, dit monument trenca de ferm ab totes las reglas establertes y ab totes las rutinas petrificadas.

En Mani anirà lluny. Sa primera concepció ens ha revelat ja 'l geni, que no necessita petjar camins trepitjats pera fer via.

Lo mercat celebrat ahir estigué regularment animat. No obstant, sembla que no revestí la importancia del mercat del dilluns anterior.

Lo dijous per la nit, durant la tempestat que's desencadená, caigué un llamp en la barca de Amèlida, «Segunda Teresa», que's trobava aprop del port de Tarragona.

La exhalació eléctrica desgarrá la vela y deixá estemordits á tres dels tripulants, quins per fortuna no sufriren cap mal.

Segons disposicions superiors, desde primer de Juliol pròxim passat están obligats tots los funcionarios que cobran habers del Estat, provincia ó municipi, á satisfacer un impost transitori del 10 per 100 sobre lo 1 per 100 que venían pagant al Tresor. Los mestres de primera ensenyansa están per consegüent obligats al citat descompte desde la mencionada fetxa.

El Nacional, lo celeberrim diari conservador madrileny, diu lo telégrafo que está furios contra 'ls que per debilitat han deixat lo poder. Lo mateix passa ab los gossos quan algú 'ls pren l'os que están rosegant. Y cuidado, que lo que ell rosegava no era pas un os. Ben clar ho diu ell mateix:

«Cedir á desmay, desanimarse ara, es tant com entregar las tendas del campament al enemich codiciós de botí que se 'ns entra en nostres dominis.»

Llenguatge mes expressiu ja no pot usarse. ¿Qué es aixó d'entregar a's liberals lo codiciat botí? De dret no perteneix mes que als conservadors. ¿Per ventura no han estat ells qui han portat á cap lo saqueig? Donchs cuidado que ningú 'ls toqui lo botí.

Havém rebut lo número de la revista literaria y artística de Barcelona «L'Atlántida» corresponent á la present quinzena, lo qual publica un interessantíssim sumari y excelents grabats. En son folletí publica 32 planas del «Poema del Rose», del gran poeta Frederich Mistral, y l'últim folletí de la comedia «Carlos I» de don Manel Ribot y Serra.

Recomaném á nostres lectors tan interessant revista.

Ab lo nom de «Lliga Regional de Banyolas y comarca» s'ha constituït en la vila de Banyolas una agrupació catalanista. En la reunió que al efecte se celebrá diumenge passat, foren elegits pera formar la Junta D. Salvador Masgrau y Cordomi, comerciant y propietari, president; D. Francesch Bracons, fabricant, vice-president; D. Enrich Boadella, industrial, bibliotecari; D. Jaume Sagué y Barceló, comerciant, tresorer; D. Joseph Jubany y Simón, prebete, y D. Anton de Palau, notari, consiliaris; D. Esteve Bosch-monar, fabricant y D. Joaquím Dullander, propietari, vocals; D. Marián Malagelads, advocat, secretari; y D. Joaquím Hostench, hisendat, vice-secretari. La nova societat té ja enllestit y á punt de presentar al Govern Civil lo reglament pel quin haurá de regirse y se proposa celebrar solemnement la seva inauguració, convidanthi á las més significadas associacions catalanistas.

Felicitem al nostres companys de Banyolas, als qui desitjem molts anys de vida, y contin ab lo nostre més entusiasta concurs.

En la cerimonia de colocació de la primera pedra del monument á en Frederich Soler que tingué lloch á Barcelona la setmana passada, se redactá en catalá la acta que subscrigueren las autoritats, y fou també en catalá lo discurs que pronunciá l'alcalde de la ciutat comtal, haventse usat la mateixa llengua en las invitacions que's repartiren per aquell acte, firmadas per l'Alcalde.

SECCIO OFICIAL

Companyia Reusense de Tranvias

Se participa als senyors tenedors de títuls serie B d'aquesta companyia que 'ls dias 7, 8, 9 y 10 del corrent mes s'efectuará lo pago de deu pessetas per títul, á compte del corrent any, en las oficinas de la Companyia situadas en la estació de Reus de 9 á 12 del mati.

Se prevé que pera dit cobro deurá entregarse lo cupó número 13.

Reus 5 d'Octubre de 1897.—P. A. del C. de A.

Registre civil

dels dias 2 y 3 d'Octubre de 1897.

Naixements

Eugeni Ribera Ferré, de Eugeni y Emilia.—Dolors Roig Ferré, de Joan y María.

Matrimonis

Manuel Llaberia Prats, ab Josepha Ribas Nolla.—Plató Gavaldá Segarra, ab Antonia Vives Mas.

Defuncions

Antonia Llop Roca, 56 anys, Merceria, 6.—Antonía Juliá Orné, 56 anys, Sant Roch, 2.—Francisca Florentí Barenys, 30 anys, Sant Francesch nou, 2.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'any.—Sant Plácido.

Sant de demá.—Sant Bruno.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	65.07	Filipinas	96.62
Exterior	80.67	Aduanas	96.12
Amortizable	78.75	Cubas 1886	96.12
Fransas	18.20	Cubas 1890	79.25
Norts	23.85	Obs. 6 0/0 Fransa	94.50
Exterior París	63.73	Obs. 3 0/0	51.75
París	31.20	Londres	33.02

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSA DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65.05	Fransas	18.20
Exterior	80.66	Cubas vellas	96.12
Colonial		Cubas novas	97.57
Norts	23.86	Aduanas	96.16
Obligacions Almonsa	80.50	Oblig. 3 0/0 Fransas	51.83
		Filipinas	97.50

PARIS

Exterior	63.73	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	31.20	Londres	33.20
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Lauradó Prats y D. Joan Vallés Valluvi.

Londres	90 d'f.	00.00 diner	8 d'f.	00.00
París	8 d'f.	00.00	Marsella	00.00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		850	0
Industrial Harinera		600	0
Banch de Reus		500	0
Manufacturera de Algodon		100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		415	

ANUNCIS PARTICULARS

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertes desde primer d'Octubre en casa ó á domicili.

Curs especial de piano y cant.

Arrabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l'ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.er.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 4.

La comissió nombrada en la reunió de diputats que han pres la iniciativa pera una assamblea del partit conservador, ha visitat als senyors Azcárraga, Elduayen y Cos-Gayón. Lo general Azcárraga manifestá que en principi no li semblava mal lo proposat, pero que hi ha que meditar. Los senyors Elduayen y Cos-Gayón acceptaren la idea. No han fixat la fetxa en que's reunirà la assamblea, pero será avans de disoldres las Cortes. En ella's tractará de la cuestió de la qüestatura, que ambicionan los senyors Elduayen y duch de Tetuán.

—Se donan com segurs los nomenaments del senyor Aguilera pera 'l Govern civil de Madrid y del comte de Romanones pera la Alcaldía. També's creu segur lo del senyor León y Castillo pera la embaixada d'Espanya á París.

—Ab motiu de la festa de Sant Francisco, lo Papa ha publicat una butlla unificant totes las ramas de la ordre franciscana.

—Per ara's desmenteix que varis diputats conservadors se'n vagin ab Gamazo. Pero 'ls travalls se portan á cap.

—De Castelló diuen que es tal l'entusiasme per la entrada dels liberals en lo poder, que's pensa fer rogativas en acció de gracias per haverlos lliurat del caciquisme de Tetuán, que oprimia y deshonrava á aquella provincia. ¿S'entrará ara en la era de la moralitat? L'alcalde y 'l governador han dimitit.

A Santander ha causat grandíssima alegría la solució de la crisis. Lo comerç d'aquella capital, objecte de tan escandalosa persecució per part dels conservadors, está d'enhorabora.

—Ahir nit agredí á una parella de la guardia oivil un individu que fou sorprés per los guardias pegant una colossal palissa á sa muller. Los guardias contestaren á la agressió disparantli. Dit individu, que es llicenciat de presidi, resultá ab un bras atravesat.

—Los gobernadors civils que seran nomenats pera las quatre provincias catalanas son D. Ramon Llorca pera Barcelona, D. Jaume Roure pera Tarragona, don Joseph González Martínez pera Girona, y D. Ricart Medina Vitores pera Lleyda.

—Lo senyor León y Castillo anirà definitivament á la Embaixada de París.

Telegramas particulars

De nostre actiu Corresponsal

Madrid 4, 5 tarde.

Nou Ministeri constituït.

- Estat, Gullón.
- Governació, Capdepon.
- Hisenda, Puigcerver.
- Gracia y Justicia, Girón.
- Guerra, Correa.
- Marina, B-rmejo.
- Foment, X-quens.
- Ultramar, Moret.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companyia de Sarsuela y Opera espanyola pera la próxima temporada d'hivern.

Llista del personal

Mestre Director, D. Francisco Perez Cabrero.—Primera tiple de opera, Srta. Avelina Corona.—Primera tiple de sarsuela, D. Carme Perez de Isaura.—Altra tiple, Srta. Lluïsa Perez Cabrero.—Altra tiple, D. Mercé Perez Cabrero.—Característica, Sra. Siriella.—Primer tenor, D. Francisco Alcantara.—Altre tenor, D. Nicolau Bobé.—Tenor cómich, D. Lluïsa Senís.—Primer baritono, D. Castro Gascó.—Altre baritono, D. Marián Martínez.—Primer baix, D. Daniel Benquells.—Altre baix, D. Jaume Segura.—Galan jove, D. Francisco Fernandez.—Mestre de coros, D. N. N.—Primer apunt, D. Lluïsa Santafé.—Traspunt, D. Anton Gü-ll.—Mestre de ball, D. Enrich Fernandez.—Coro d'abbós sexes, 24.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

